

Forfatter: Chievitz, Poul

Titel: Udrag fra Fra Gaden

Citation: Chievitz, Poul: "Fra Gaden", i Chievitz, Poul: *Fra Gaden*, udg. af Esther Kielberg ; Uffe Andreasen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 184.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-chievitz01-shoot-idm139771788988224/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Gaden

- vor! din, rigmand! dit guld!» – *Victor Hugo* (1802-1885): fr. romantisk digter.
- 54 *hjælpe dem med*: formentlig = hjælpe dem ved. – *gaae i Boutikkerne*: kan sigte til, at den finere prostitution ofte kontaktede interesserede mænd i modeforretninger o.lign., »det man foregav at være på indkøb; således også if. magister Kaj Bøm på forespørgsel.
- 55 *vist*: absolut.
- 56 *Kammeret*: Politikammeret.
- 58 *Klampenborg*: ved Jægersborg Dyrehave, som blev lystskov 1844. I 1845 oprettedes den elegante, meget besøgte Klampenborg Badeanstalt.
- 59 *perørere*: tale meget vidtloftigt.
- 60 *Gorge*: nederste del af halsen og øverste del af brystet. – *Vous dites* (...): fr. »De siger, når De møder en kvinde: »Hvilken vidunderlig nat, der kommer dér». Og kun den, der har indsigt nok i disse sager, slår øjnene ned for hende, og siger ganske lavt for sig selv: »Der kommer et helt langt livs lykke» og lader hende gå videre».
- 61 *faible*: fr. svaghed. – *regalere*: traktere. – *føremmelige*: først og fremmest.
- 63 *Au bal* (...): fr. »På ballerne holder man sig i ave; man keder sig; i alle salonerne er det som om/ ungdommen og galskaben har trukket sig tilbage./ Når jeg ser jeres patriarkalske miner,/ som vil korrekte ethvert fejltrin/ ved jeg ikke om århundredet overhovedet bevæger sig./ men det danser i hvert fald ikke mere». – *E. Scribe* (1791-1861): fr. skuespilforfatter, hvis stykker hørte til de hyppigst opførte på Det kgl. Teater. – *Moskuslugt*: vellugtende dyrisk stof; ingrediens i parfume. – *Patschuly*: parfume, fremstillet af æterisk olie fra patchouli-planten.
- 64 *flaut*: plat. – *spytte paa Gulvet*: man brugte almindeligvis spyttebakker. – *er* (...) *generet*: hæmmer den fri optræden. – *Skydebanen*: på Vesterbro m. Skydebanebygningen (det nuv. Københavns Bymuseum), hvis selskabslokaler havde stor søgning. – *Sold*: studentjargon for drikkegilde; druktur.
- 66 *Lucrezia Borgia*: opera (1830) af G. Donizetti.
- 68 *L'esprit fait tort* (...): fr. »Åndfuldhed gør følelsen uret./ Hvis jeg var åndfuld, Emilie/ ville jeg bare være din elsker;/ du ville ikke være min veninde». Af *À Emilie*, indledningsdigt til 2. del af Demoustier: *Letres* (...). – Udviklingen af *Europas Jernbanenæt* tog fart i løbet af 1830'erne og 1840'erne (første off. eur. jernbane åbnedes i England 1825, den første da. i 1847).
- 70 *habitué*: fr. stamgæst, fast gæst. – *suffisante*: selvsikre. – *Proposition*: forslag. – *Alleenberg*: gl. traktorsted i Frederiksberg Allé; nyindrettet 1841 som forlystelseshave. – Tivoli omfattede *Øen* (bastionen Holchs Ravelin) i den senere opfyldte fæstningsgrav. På Øen, der var forbundet med Tivolihaven ved en bro, fandtes et vinhus med »et mindre lodigt Chor af Sangerinder».
- 71 *persiflere*: spotte.
- 72 *Die Geheimnisse von Paris*, ty. »Paris' hemmeligheder»; dramatiseret udg.

- (1844) af den fr. forfatter Eugène Sues roman *Les Mystères de Paris* (1842-1843); da. *Parises Mysterier*; fra 1842 bragt som føljeton i avisen *Dagen*. – (*die*) *Esle*: ty. ugle; kvinde m. fælt, uhyggeligt udseende.
- 73 *billig*: berettiget. – *Falstaff*, Sir John: komisk figur fra Shakespeares skuespil. – *Japhet, der einen Vater sucht*, ty. overs. af *Japhet in Search of a Father* eng. »Jafet, der søger en faders», roman (1836) af den eng. forfatter Captain F. Marryat (1792-1848). – *Hafiz*, Shems-ed-din-Muhammed (beg. af 14. årh. – 1389): betydelig persisk lyriker.
- 75 *ubehagelig*: ilde tilpas.
- 76 *Pour vous plaire* (. . .): fr. »For at være dig til behag, du rene Emilie./ fortæres jeg nat og dag af at elske på rette vis./ Men jeg må tilstå, at en bespottelig følelse går gennem mit hjerte./ når jeg ser dine yndigheder./ Det åndeligt ophøjede bor hos mig dør om dør med det legemlige./ og på trods af respekten for min blufærdige lidenskab/ føler jeg mig slet ikke skabt for den platoniske kærlighed». Efter *Lettre XLVII* fra Demoustier: *Lettres* (. . .) – *uforsvaret*: ubeskyttet; ubevogtet.
- 77 *Vals*: opr. østr. folkedans; vandt især udbredelse som pardans i selskabslivet m. den østr. komponist Joh. Strauss d.æ.'s wienervalse i 1830'erne. – *Antagonist*: modstander.
- 80 *fortvivler om*: i høj grad tvivler på.
- 81 *1/8 48*: måske = 1/8 40: en Thombre-melding. – *med Krulle til Beet*: beregningsmåde i regnskabsThombre; højt spil. – *Hamborger Skotsk*: en slags polka (især en bondedans). – *Kongens Klub* i Østergade; selskabelig klub, stiftet 1796.
- 82 *Combien des choses* (. . .): fr. »Hvor meget er der ikke i en menuet?». – *Vestris*, G. (1729-1808): kendt ital.-fr. danser; el. sønnen M.A. Vestris (1760-1842), den da. danser og balletkomponist Aug. Bournonvilles lærremester.
- 83 *Hornpipe*: eng. matrosdans. – *kenob*: fortrinlig. – *homerisk (Latter)*: voldsom. – *prude*: snerpede.
- 85 *parere*: se n.t.s. 13. – *couperer* (i l'hombre): dele kortene i to bunker.
- 86 *A Glas* (. . .): eng. »Et glas punch? Meget gerne, sagde mr. Pickwick. Ud-mærket. Jeg tager ét til. Hor, skål, mine herrer!» (Ch. Dickens: *Pickwick Papers*: (1836-1837); da. *Pickwick Klubben* (1840). – *Kradser*: dram, snaps. – *Ijender Leiligheden*: ved, hvor og hvordan lokaliteterne er. – *Madfit*: stegfedt.
- 87 *Søphen(er)*: dram, brændevin. – *statistisk(e)*: som beskriver et område af en stats indre forhold. – *Bolle*: skål til punch o.lign.
- 89 *Toast*: eng. skål. – *Acclamation*: bifald. – *Nagelprobe*: ty. »negleprøve»: at vende det tomte glas over neglen på venstre hånds tommelfinger for at vise, at der ikke falder så meget som en dråbe på neglen.
- 90 »*Kunsten at gøre sig elsket af det smukke Kjøne*: 2. opl. 1835. – *Copist*: skriver. – *det hvide Baand*: storkorset af Dannebrog. – *Kammerherreneglen*: værdighedstegn for kammerherre = titel i 2. rangklasse, se n.t.s. 9. – *man endnu ikke havde Blade* (. . .): i 1830'erne begyndte en underholdende, tit sensa-